

Verdrag
van de Raad
van Europa
inzake
bestrijding
van mensenhandel

Mechanisme
voor toezicht

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

WAT IS HET DOEL VAN HET VERDRAG?

■ Het op 1 februari 2008 in werking getreden Verdrag van de Raad van Europa inzake bestrijding van mensenhandel heeft tot doel mensenhandel te voorkomen, slachtoffers te beschermen en mensenhandelaren te vervolgen. Het omvat alle vormen van mensenhandel (nationaal of internationaal en al dan niet verbonden met georganiseerde misdaad) en geldt voor alle slachtoffers van mensenhandel (vrouwen, mannen en kinderen), evenals alle vormen van uitbuiting. Het Verdrag bevat ook maatregelen ter bevordering van internationale samenwerking en samenwerking met het maatschappelijk middenveld.

■ De belangrijkste toegevoegde waarde van het Verdrag is de nadruk op mensenrechten en bescherming van slachtoffers. Het Verdrag stelt dat mensenhandel een schending van de mensenrechten is en een aantasting van de waardigheid en integriteit van de mens. Nationale autoriteiten worden daarom verantwoordelijk gehouden als zij geen actie ondernemen om mensenhandel te voorkomen, slachtoffers te beschermen en doelmatig onderzoek te verrichten naar gevallen van mensenhandel.

■ Mensenhandel komt voor over de hele wereld en kent geen grenzen. Het Verdrag is dan ook relevant voor alle landen en kan wereldwijd worden toegepast.

HOE WORDT TOEZICHT GEHOUDEN OP DE TOEPASSING VAN HET VERDRAG?

— Het Verdrag voorziet in een onafhankelijk mechanisme voor toezicht om te bepalen in hoeverre de bepalingen in de praktijk worden toegepast. Dit mechanisme voor toezicht, dat als een van de sterkste punten van het Verdrag wordt gezien, bestaat uit twee pijlers: de Groep van deskundigen inzake actie tegen mensenhandel (GRETA) en het Comité van de Partijen.

Wat is GRETA?

— GRETA is de Groep van deskundigen inzake actie tegen mensenhandel die verantwoordelijk is voor het toezicht op de uitvoering van het Verdrag door de landen die het hebben geratificeerd. GRETA bestaat uit vijftien onafhankelijke, onpartijdige deskundigen uit staten die het Verdrag hebben ondertekend. Ze hebben verschillende achtergronden (juristen, politiefunctionarissen, psychologen, artsen, vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld) en worden geselecteerd op basis van hun beroepservaring op terreinen die door het Verdrag worden bestreken. Ze worden benoemd voor een termijn van vier jaar, die eenmaal kan worden verlengd.

Hoe gaat GRETA te werk?

■ De activiteiten van GRETA zijn verdeeld in rondes. Aan het begin van elke ronde stelt GRETA vast op welke bepalingen van het Verdrag toezicht wordt gehouden en wat het meest geschikte middel is om de evaluatie uit te voeren.

■ GRETA hanteert diverse methodes voor het verzamelen van informatie. De eerste stap bestaat uit een vragenlijst die naar de autoriteiten van het te evalueren land wordt gestuurd. GRETA analyseert de antwoorden en vraagt de autoriteiten eventueel om aanvullende informatie als de antwoorden toelichting behoeven of onvolledig zijn.

■ Daarnaast organiseert GRETA een bezoek aan het desbetreffende land. Dergelijke landenbezoeken bieden de mogelijkheid tot uitvoerige besprekingen met overheidsfunctionarissen, politiemedewerkers, officieren van justitie, parlementsleden en andere relevante belanghebbenden.

■ GRETA kan tijdens de landenbezoeken ook instellingen bezoeken waar hulp wordt geboden aan slachtoffers van mensenhandel. Zo kan worden gevraagd om een bezoek aan door de overheid of door non-gouvernementele organisaties (NGO's) geleide crisiscentra en opvanghuizen, aan centra voor onregelmatige migranten of asielzoekers, of aan grensposten of ziekenhuizen. Op die manier kan GRETA controleren in hoeverre de voor de uitvoering van het Verdrag genomen maatregelen effectief zijn.

DE ROL VAN HET MAATSCHAPPELIJK MIDDENVELD

— Het maatschappelijk middenveld is een belangrijke bron van informatie voor GRETA. GRETA heeft tijdens de landenbezoeken bijeenkomsten met vertegenwoordigers van NGO's en andere maatschappelijke organisaties (zoals vakbonden, beroepsorganisaties van advocaten, universiteiten) die betrokken zijn bij de bestrijding van mensenhandel. GRETA kan besluiten de vragenlijst of andere verzoeken om informatie ook te versturen naar NGO's en andere leden van het maatschappelijk middenveld die toegang hebben tot betrouwbare informatiebronnen en die in staat zijn te verifiëren of de informatie uit die bronnen juist is.

RAPPORTEN GRETA

— Een landenrapport van GRETA bevat zowel een analyse van de situatie omtrent de bestrijding van mensenhandel in het desbetreffende land als suggesties ter verbetering van de uitvoering van het Verdrag. De rapporten worden opgesteld in een sfeer van samenwerking en hebben tot doel landen ondersteuning te bieden bij hun inspanningen mensenhandel te bestrijden.

— Het conceptrapport van GRETA wordt besproken tijdens een plenaire bijeenkomst. Daarna wordt het voor commentaar naar de relevante regering gestuurd. Dat commentaar wordt vervolgens door GRETA meegenomen bij het vaststellen van het definitieve rapport. Dat definitieve rapport wordt dan verzonden naar de desbetreffende autoriteiten, die worden uitgenodigd eventuele slotopmerkingen in te dienen. Tot slot wordt het GRETA-rapport, samen met het eventuele commentaar van de autoriteiten, openbaar gemaakt.

COMITÉ VAN DE PARTIJEN VAN HET VERDRAG

— De tweede pijler van het mechanisme voor toezicht, het Comité van de Partijen, bestaat uit vertegenwoordigers van de landen die het Verdrag hebben geratificeerd. Het Comité van de Partijen kan individuele landen op basis van GRETA-rapporten aanbevelingen doen omtrent de maatregelen die zouden moeten worden genomen om de bevindingen van GRETA te implementeren.

VAN TOEZICHT NAAR ONDERSTEUNING

■ Het toezicht op het Verdrag van de Raad van Europa inzake bestrijding van mensenhandel is in drie opzichten van belang:

- ▶ het toetst en stimuleert naleving van de verstrekkende verplichtingen ingevolge het Verdrag;
- ▶ het biedt ondersteuning op maat voor het wegnemen van hindernissen;
- ▶ het vormt een forum voor internationale samenwerking en uitwisseling van informatie, ervaringen en nieuwe trends, allemaal ter bevordering van gezamenlijke actie ter voorkoming en bestrijding van problemen.

■ De resultaten van het toezicht zijn online beschikbaar en vormen referentiemateriaal voor alle partijen die betrokken zijn bij de bestrijding van mensenhandel. Verder biedt de Raad van Europa ondersteuning aan overheden bij de uitvoering van het Verdrag en de uit het toezicht voortkomende aanbevelingen.

Voor meer informatie

Secretariaat van het Verdrag van de Raad van Europa inzake bestrijding van mensenhandel (GRETA en het Comité van de Partijen)

Raad van Europa / Council of Europe

F-67075 Strasbourg Cedex

Frankrijk / France

E-mail: Trafficking@coe.int

www.coe.int/trafficking